

DZIAŁ XIII CENY

Uwagi ogólne

1. Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług (ok. 1500 w 2018 r.).

Wskaźniki cen obliczono przy przyjęciu systemu wag opracowanego na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego i wydatków na ubezpieczenia na życie) poszczególnych grup gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych.

Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP, do 2013 r. – COICOP/HICP).

2. Źródłem informacji o **cenach detalicznych** prezentowanych towarów i usług były notowania cen prowadzone przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen oraz cenników, zarządzeń i decyzji w zakresie cen jednolitych obowiązujących na terenie całego kraju lub jego części. Ceny towarów i usług notowane były w 2018 r. raz w miesiącu, z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były dwa razy w miesiącu.

Ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach, z wyjątkiem rocznych cen niektórych artykułów, które obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonywanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku.

3. Dane o **cenach skupu** dotyczą produktów rolnych skupowanych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od ich producentów.

Przeciętne ceny roczne obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług – VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

4. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są miesięczne notowania cen dokonane przez stałych ankierów na celowo wytypowanych 26 targowiskach w województwie.

Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

CHAPTER XIII PRICES

General notes

1. The basis for compiling the **price indices of consumer goods and services** is price observation of representatives of goods and services (about 1500 in 2018).

The consumer price indices have been calculated applying the weights system based on the structure of expenditure (excluding own consumption and expenditures on life insurance) of particular groups of households on purchasing consumer goods and services from the year preceding the surveyed year, derived from the household budget survey.

The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP, until 2013 – COICOP/HICP).

2. The sources of information on **retail prices** of presented goods and services were quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions, price lists, regulations and decisions applicable as the uniform prices ruling throughout the country or its part. Prices of goods and services were collected in 2018 once a month, with the exception of fruit and vegetables, for which the quotations were conducted two times a month.

Annual prices have been calculated as the arithmetic means of the average monthly prices apart from annual prices of selected goods which have been calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year.

3. Data on **procurement prices** concern agricultural products prices purchased by economic entities directly from their producers.

Average annual prices were calculated as a quotient of value (without value added tax – VAT) and quantity of each agricultural product.

4. The information on **prices of agricultural products and livestock received by farmers on marketplaces** comes from price quotations of agricultural products, provided every month by a network of interviewers collecting it on about 26 selected marketplaces in the voivodship.

Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average monthly prices.

TABL. 1 (209). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH**
PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	rok poprzedni = 100 previous year = 100				
O G Ó Ł E M	102,3	98,7	102,1	101,4	T O T A L
w tym:					of which:
Żywność i napoje bezalkoholowe	101,5	97,9	104,0	102,0	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	104,5	101,2	100,6	102,0	Alcoholic beverages, tobacco
Odzież i obuwie	98,2	95,7	96,9	97,1	Clothing and footwear
Mieszkanie	103,3	99,7	101,7	101,3	Dwelling
Zdrowie	102,5	101,6	100,6	101,2	Health
Transport	105,3	92,4	105,0	104,4	Transport
Rekreacja i kultura	100,6	100,7	100,9	99,5	Recreation and culture
Edukacja	101,8	102,1	101,7	102,9	Education

TABL. 2 (210). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Ryż – za 1 kg	4,53	4,32	4,66	4,41	Rice – per kg
Chleb pszenno-żytny – za 0,5 kg	1,77	2,15	2,07	2,15	Wheat-rye bread – per 0,5 kg
Makaron jajeczny – za 400 g	3,75	3,84	3,58	3,84	Egg pasta – per 400 g
Mąka pszenna – za 1 kg	1,75	2,15	2,36	2,28	Wheat flour – per kg
Mięso wołowe z kością (rostbef) – za 1 kg	19,43	22,21	25,57	25,82	Beef meat, bone-in (roast beef) – per kg
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	14,35	14,25	16,64	15,93	Pork ham, bone-in (centre loin) – per kg
Kurczęta patroszone – za 1 kg	6,24	6,93	6,71	6,74	Disembowelled chicken – per kg
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg	20,09	24,04	23,47	23,33	Pork ham, boiled – per kg
Kiełbasa wędzona – za 1 kg	13,84	14,99	15,61	15,58	Smoked sausage – per kg
Filety z morszczuka mrożone – za 1 kg	16,13	22,59	24,80	24,55	Fillets of hake, frozen – per kg
Karp świeży – za 1 kg	11,76	13,00	14,67	15,27	Fresh carp – per kg
Śledź solony odgotowany – za 1 kg	9,01	12,00	13,24	13,63	Salted herring, headless – per kg
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3–3,5% sterylizowane – za 1 l	2,80	3,06	3,01	2,93	Cows' milk, fat content 3–3,5% sterilized – per l
Ser twarogowy półtusty – za 1 kg	10,78	12,08	12,49	12,50	Semi-fat cottage cheese – per kg
Ser dojrzewający – za 1 kg	17,99	19,18	21,14	21,67	Ripening cheese – per kg
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% – za 200 g ^a	1,57	1,52	1,70	1,82	Sour cream, fat content 18% – per 200 g ^a
Jaja kurze świeże – za 1 szt.	0,45	0,50	0,60	0,72	Hen eggs, fresh – per piece
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g	4,11	4,20	5,89	6,38	Fresh butter, fat content 82,5% – per 200 g
Olej rzepakowy produkcji krajowej – za 1 l	5,57	5,62	5,91	5,76	Rape-oil, domestic production – per l
Pomarańcze – za 1 kg	5,22	4,32	5,08	5,09	Oranges – per kg
Jabłka ^b – za 1 kg	2,21	2,54	2,83	3,05	Apples ^b – per kg
Buraki ^b – za 1 kg	1,51	1,57	1,69	1,83	Beetroots ^b – per kg
Marchew ^b – za 1 kg	1,72	2,27	1,69	2,96	Carrots ^b – per kg
Ziemniaki ^b – za 1 kg	1,33	1,22	1,11	1,41	Potatoes ^b – per kg

a W 2010 r. – za 200 ml. b Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku.

a In 2010 – per 200 ml. b Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year.

TABLE 2 (210). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (dok.)**
 RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,63	2,16	2,94	1,94	White sugar, crystallized – per kg
Kawa naturalna mielona – za 250 g	5,85	6,77	7,02	7,39	Natural coffee, ground – per 250 g
Herbata czarna, liściasta – za 100 g ...	3,36	3,94	4,00	4,34	Black tea, leaf – per 100 g
Wódka czysta 40% – za 0,5 l	19,04	23,93 ^c	24,18	24,27	Pure vodka 40% – per 0,5 l
Papierosy – za 20 szt.	9,34	12,80	13,72	14,01	Cigarettes – per 20 pcs
Piwo jasne, pełne, butelkowane – za 0,5 l	3,03	2,85	2,75	2,92	Beer, full light, bottled – per 0,5 l
Garnitur męski 2-częściowy, z tkaniny z udziałem wełny – za 1 kpl.	375,74	620,46 ^c	634,66	618,24	Men's suit, fabric of wool – per set
Półbuty męskie skórzane, na pode- szwie nieskórzanej – za 1 parę	148,05	186,37	190,16	192,39	Men's low leather shoes with non-leather sole – per pair
Półbuty damskie skórzane, na pode- szwie nieskórzanej – za 1 parę	122,09	159,95	167,67	170,87	Women's low leather shoes with non-leather sole – per pair
Podzelowanie obuwia męskiego – za 1 parę	34,78	38,49	35,99	36,85	Resoling men's shoes – per pair
Zimna woda z miejskiej sieci wodo- ciągnowej – za 1 m ³	2,55	3,08	3,27	3,32	Cold water from municipal water-line system – per m ³
Energia elektryczna dla gospodarstw domowych (taryfa całodobowa) ^d – za 1 kWh	0,61	0,68	0,67	0,67	Electricity for households (all-day tariff) ^d – per kWh
Gaz ziemny wysokometanowy z sieci dla gospodarstw domowych – za 1 kWh ^{de}	2,38	0,23	0,20	0,20	Natural, net-gas, high-methane for households – per kWh ^{de}
Węgiel kamienny – za 1 t	683,64	696,74	757,10	786,32	Hard coal – per t
Ciepła woda – za 1 m ³	15,71	19,83	19,93	20,37	Hot water – per m ³
Centralne ogrzewanie lokali mieszk- alnych – za 1 m ² powierzchni użytkowej	4,58	5,13	4,93	4,88	Heating of dwellings – per m ² of usable floor space
Chłodziarko-zamrażarka typu domowego, poj. ok. 340 l ^f	1242,74	1147,91	1609,27	1610,27	Fridge-freezer, capacity about 340 l ^f
Pralka automatyczna typu domowego, na 5–7 kg suchej bielizny ^g	1289,55	1248,55	1363,80	1285,55	Automatic washing machine, dry-linen capacity not exceeding 5–7 kg ^g
Bateria zlewozmywakowa	136,15	131,93	143,40	148,04	Sink fixture
Odkurzacz typu domowego	330,65	333,46	344,23	416,09	Vacuum cleaner
Żelazko z nawilżaczem	176,70	192,01	205,60	212,48	Steam iron
Wizyta u lekarza specjalisty	67,63	83,96	82,50	89,75	Consultation with a specialist physician
Proszek do prania – za 300 g ^h	4,15	5,69	5,60	5,67	Washing powder – per 300 g ^h
Benzyna silnikowa bezołowiowa, 95-oktanowa – za 1 l	4,56	4,66	4,62	4,93	Unleaded 95 octane motor petrol – per l
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim jednorazowy	2,03	2,31	2,31	2,32	Regular ticket for travelling by intra- urban bus
Przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna – za 5 km	13,43	15,28	16,48	16,64	Taxi daily fare – for 5 km distance
Bilet normalny do kina	13,31	19,46	20,04	20,31	Regular cinema ticket
Ondulacja na zimno włosów damskich	53,62	64,06	68,93	71,68	Women's cold wave
Ciągnik rolniczy	77210,00	175890,00	182826,33	185597,07 ⁱ	Farm tractor
Kopaczka do ziemniaków ciągnikowa 2-rzędowa, zawieszana	12957,42	17148,25	18950,98	19326,08	Tractor potato elevator digger 2-row, mounted
Mocznik nawozowy 46% N – za 25 kg	29,67	37,84	34,96	34,57	Urea, nutritive content 46% N – per 25 kg
Przemiał pszenicy – za 1 dt	22,00	22,92	25,58	26,00	Grinding of wheat – per dt
Badanie kliniczne krwi	30,67	33,43	34,12	33,70	Cows' clinical examination

c, i Z uwagi na zmianę reprezentanta objętego badaniem cen (c – w 2015 r., i – w 2018 r.), dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. d Łącznie z opłatami stałymi i zmiennymi. e W 2010 r. – za 1 m³. f W 2010 r. – pojemność ok. 300 l. g W 2010 r. – na 5 kg suchej bielizny. h W 2010 r. – za 400 g, w 2015 r. – za 280 g.

c, i Due to the changes of representative item covered by the price survey (c – in 2015, i – 2018) data are not fully comparable to those of previous years. d Including standing and variable charges. e In 2010 – per 1 m³. f In 2010 – capacity about 300 l. g In 2010 – dry-lined capacity not exceeding 5 kg. h In 2010 – per 400 g, in 2015 – per 280 g.

TABL. 3 (211). **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Ziarno zbóż konsumpcyjnych i paszowych – za 1 dt:					Cereal grain consumer and for feeds – per dt:
pszenicy	63,48	66,80	65,36	72,77	wheat
żyta	43,33	48,07	54,11	60,67	rye
jęczmienia	49,69	56,38	61,89	68,37	barley
owsa i mieszanek zbożowych	30,25	45,93	48,52	47,38	oats and mixed cereal
pszenżyta	43,71	52,88	56,58	62,06	triticale
Ziemniaki – za 1 dt	18,65	27,12	24,53	27,17	Potatoes – per dt
w tym jadalne (bez wczesnych)	69,61	33,61	27,05	36,07	of which edible (excluding early kinds)
Buraki cukrowe – za 1 dt	10,68	11,40	11,87	11,36	Sugar beets – per dt
Rzepak i rzepik przemysłowy – za 1 dt	130,28	150,84	155,00	153,87	Industrial rape and agrimony – per dt
Liście tytoniu – za 1 dt	842,95	948,44	986,74	951,47	Raw tobacco – per dt
Żywiec rzeźny – za 1 kg:					Animals for slaughter – per kg:
bydło (bez cieląt)	4,43	5,84	6,08	6,79	cattle (excluding calves)
cielęta	9,16	9,51	10,01	9,90	calves
trzoda chlewna	3,82	4,11	5,03	4,47	pigs
Mleko krowie – za 1 l	1,16	1,21	1,47	1,42	Cows' milk – per l
Jaja kurze konsumpcyjne – za 1 szt. ...	0,23	0,30	0,36	0,26	Consumer hen eggs – per piece

TABL. 4 (212). **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH**
AVERAGE MARKETPLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Ziarno zbóż – za 1 dt:					Cereal grain – per dt:
pszenicy	61,37	73,70	77,69	83,82	wheat
żyta	41,63	51,48	58,00	62,32	rye
jęczmienia	56,06	70,36	74,20	78,92	barley
owsa	40,72	51,92	62,09	65,98	oats
pszenżyta	49,51	61,28	66,85	72,41	triticale
Ziemniaki (bez jadalnych wczesnych) – za 1 dt	92,43	87,21	79,19	95,57	Potatoes (excluding edible early kinds) – per dt
Zwierzęta gospodarskie – za 1 szt.:					Livestock – per head:
krowa dojna	2440,24	3376,81	.	.	dairy cow
jałówka 1-rocza	1600,58	1769,58	.	.	one-year heifer
prosię na chów	132,74	149,62	.	.	piglet
koń roboczy	3997,22	.	.	.	farm horse
Żywiec rzeźny – za 1 kg:					Animals for slaughter – per kg:
cielęta	9,43	9,40	9,86	9,82	calves
trzoda chlewna	4,05	.	.	pigs
Jaja kurze – za 1 szt.	0,53	0,64	0,67	0,76	Hen eggs – per piece